

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/596/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413205327
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5413205327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľky: D. A., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. R. XXX, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Jankou Kantíkovou, advokátkou so sídlom T., N. A. S. XX, proti odporcom: 1/ OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Bratislava, Štúrova 5, IČO: 31 318 916, 2/ V. Y., bytom F. K., V. XXXX/XX, 3/ Ing. V. W., bytom F. K., B. č. XXXX/XX, o určenie neplatnosti záložnej zmluvy a znaleckého posudku a o nariadenie upustenia od dobrovoľnej dražby, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/118/2013-395 zo dňa 20. mája 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcom 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č. k. 6C/118/2013-395 zo dňa 20. 05. 2015 návrh zamietol v celom rozsahu a odporcom 1/ až 3/ náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa návrhom doručeným dňa 26. 08. 2013 domáhala vyslovenia neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti č. ZZ1 k ÚZ č. 004/4003/03/HU podpísanej dňa 09. 12. 2003 medzi odporcom 1/, odporcom 2/ a záložcom D. Q. (navrhovateľkou). Súčasne sa domáhala vyslovenia neplatnosti znaleckého posudku č. 153/2003 zo dňa 09. 11. 2003 vypracovaného Ing. Mariánom Pilkom za účelom zriadenia záložného práva na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. F. R. a tiež nariadenia upustenia od dobrovoľnej dražby. Návrh odôvodnila tým, že záložnú zmluvu, na základe ktorej sa má vykonať dobrovoľná dražba, nikdy nepodpísala a o jej existencii nič nevedela.

Okresný súd návrh navrhovateľky v časti o určenie neplatnosti záložnej zmluvy z dôvodu neunesenia dôkazného bremena navrhovateľkou ohľadne svojich tvrdení o skutočnostiach, ktoré by mohli mať za následok neplatnosť zmluvy - absenciu podpisu konajúcej osoby, konanie v omyle, či využitie ľsti, zamietol.

Súd návrh navrhovateľky zamietol aj v časti určenia neplatnosti znaleckého posudku, nakoľko znalecký posudok nemá povahu právneho úkonu. Znalecký posudok je len výsledkom faktickej odbornej činnosti, vo vzťahu ku ktorému môže byť zisťovaná len jeho správnosť, či prípadná nesprávnosť. Keďže nejde o právny úkon, nemožno ho posudzovať z hľadiska jeho platnosti či neplatnosti. Na tomto určení by nakoniec navrhovateľka nemohla mať ani naliehavý právny záujem, keď vyhovením takémuto návrhu by sa jej právne postavenie nijako nezmenilo.

Súd napokon zamietol i návrh navrhovateľky, pokiaľ sa domáhala upustenia od dobrovoľnej dražby, a to z dôvodu, že v súvislosti s dobrovoľnou dražbou sa záložca môže domáhať len určenia jej neplatnosti, a to po jej vykonaní (§ 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách). Aj keby sa

navrhovateľka mohla domáhať upustenia od dobrovoľnej dražby, návrh by bol nedôvodný v nadväznosti na skutočnosť, že dôvod na upustenie od dražby - neplatnosť záložnej zmluvy - sa jej v konaní preukázať nepodarilo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a odporcom, ktorým ako úspešným účastníkom konania vzniklo právo na náhradu trov konania ich náhradu nepriznal, nakoľko žiaden z odporcov si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. c/, d/, f/ O. s. p.).

Uviedla, že svoj nárok oprela o skutočnosť, že ako záložca nikdy nepodpísala zmluvu o zriadení záložného práva. O existencii predmetnej záložnej zmluvy nemala žiadnu vedomosť, až kým nebola na predmet zálohu vyhlásená dobrovoľná dražba z dôvodu, že odporca 2/ nesplácal riadne a včas úver. Nikdy by dobrovoľne a vedome nezaložila nehnuteľnosť vo svojom vlastníctve, a to rodinný dom, v ktorom býva. Podľa vyjadrení svedka Ing. V. E., ktorý bol v čase podpisu záložnej zmluvy pracovníkom odporcu 1/, museli byť pri podpise záložnej zmluvy prítomní osobne v priestoroch banky dlžník aj záložca a za odporcu 1/ Ing. V. E. a riaditeľka pobočky banky. V období roku 2003 však nikdy nebola osobne v priestoroch OTP Banky Dolný Kubín za účelom podpisu zmluvy o zriadení záložného práva. Z výpovede odporcu 2/ vyplýva, že predmetná záložná zmluva sa podpisovala v priestoroch redakcie novín Orava, ktoré v tom čase vlastnil a ona v nich pracovala. Odporca 2/ jej v tom čase dával podpisovať rôzne dokumenty a má za to, že jej medzi ne vložil aj predmetnú záložnú zmluvu, avšak popiera akúkoľvek vedomosť o nej v tom období.

Odvolanie proti rozsudku podala navrhovateľka aj osobne. V odôvodnení namietala vykonanie dokazovania znaleckým posudkom vypracovaným Kriministickým a expertíznym ústavom Policajného zboru zo dňa 09. 03. 2015 v trestnom konaní vedenom na OR PZ v Dolnom Kubíne vo veci ČVS: ORP-474/OEK-DK-2013 z dôvodu, že toto konanie v tom čase nebolo právoplatne skončené, a teda daný dôkaz nebolo možné použiť ako listinný dôkaz pre spravodlivé rozhodnutie v civilnom konaní. Znalecký posudok sa pritom nezaobera možnosťou sfaľšovania jej podpisov, keď takúto možnosť neskúmal a z jeho záverov ani jednoznačne nevyplýva, že by iná osoba nemohla dokonale napodobniť jej podpisy. Odporca 2/ s ňou dlhé roky spolupracoval, mal k dispozícii množstvo jej podpisov a je pravdepodobné, že iná osoba si mohla nacvičiť jej podpisy tak, že sú takmer na nerozoznanie od jej podpisov. Súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že neuniesla dôkazné bremeno, že jej mohol odporca 2/ zmluvu o zriadení záložného práva podstrčiť na odpis, neuviedol však žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by takýto záver súdu osvedčili, čím sa napadnuté rozhodnutie stáva nepreskúmateľným a zakladá inú vadu konania.

Súd podľa nej nevenoval ani dostatočnú, resp. žiadnu pozornosť rozporom vo výpovediach účastníkov konania o tom, kde bola záložná zmluva podpísaná. Odporca 2/ tvrdil, že záložná zmluva bola podpísaná mimo priestorov banky, avšak pracovníci odporcu 1/ vylúčili možnosť podpísať záložnú zmluvu mimo priestorov banky. Žiadny zo svedkov, pracovníkov odporcu ju neoznačil za osobu, ktorá prišla do banky záložnú zmluvu podpísať. Súd neskúmal všetky potrebné skutočnosti, ktoré by mohli objasniť okolnosti vzniku a podpisu zmluvy o hypotekárnom úvere, dodatku č. 1 k tejto zmluve, zmluvy o zriadení záložného práva, návrhu na vklad záložného práva a doručovania rozhodnutia katastrálneho úradu o vklade záložného práva. Ona tieto listiny nikdy nepodpísala, ani prevzatie rozhodnutia katastra nehnuteľností o vklade záložného práva. Súd neskúmal ani okolnosti uzavretia poisťnej zmluvy na založenú nehnuteľnosť, ani okolnosti samotného plnenia poisťnej zmluvy. Uvedené skutočnosti podľa nej nasvedčujú úverovému podvodu a vedomému konaniu odporcov 2/, 3/, pracovníkov odporcu 1/ a pracovníkov katastra.

Nesúhlasila ani so zamietnutím návrhu o určenie neplatnosti znaleckého posudku považujúc tento za právny úkon, resp. neoddeliteľnú súčasť právneho úkonu, bez ktorej by zmluva o zriadení záložného práva nemohla vzniknúť. Ak by bola preukázaná nepravdivosť - nesprávnosť znaleckého posudku a bolo by dokázané, že skutočná cena nehnuteľností je oveľa nižšia, nespĺňajúca kritéria obchodných podmienok banky, bolo by osvedčené, že sa v právnom postavení záložcu ani nachádzať nemala.

Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadřili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia, odvolania navrhovateľky a obsahu spisu dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie (súc viazaný návrhmi účastníkov konania), ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p., pričom so záverom z neho vyplývajúcim, tak skutkovým ako aj právnym, sa v plnom rozsahu stotožňuje. Prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil s poukazom na ust. § 157 ods. 2 O. s. p. V odôvodnení preskúmaného rozsudku sa riadne zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné, preto odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Odvolanie navrhovateľky vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné, keď jeho obsah nie je podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilý spochybníť správnosť záverov súdu prvého stupňa vyslovených v napadnutom rozhodnutí z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených. Navrhovateľka ako odvolateľka neuviedla žiadne také tvrdenia, ktoré by neboli známe už v konaní pred súdom prvého stupňa, pričom s týmito sa v dostatočnej miere, zrozumiteľne a presvedčivo vysporiadal už okresný súd.

Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, v nadväznosti na odvolacie námietky navrhovateľky odvolací súd uvádza, že ťažisko konania v prejednávanej veci spočíva vo vyriešení otázky platnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľky č. ZZ1 k ÚZ č. 004/4003/03HU, uzavretej dňa 09. 12. 2003 medzi navrhovateľkou a odporcami 1/, 2/. I keď navrhovateľka namietala, že by uvedenú zmluvu podpísala, jej tvrdenie vyvracajú svojimi výpoveďami jednak odporca 2/, svedok Ing. V. E. i znalecký posudok Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP-2014/14348, podľa záverov ktorého podpis na predmetnej záložnej zmluve vyhotovila navrhovateľka. Samotná skutočnosť, že trestné konanie nebolo skončené pritom nebráni použitiu uvedeného znaleckého posudku ako listinného dôkazu v civilnom konaní, pričom voči vykonaniu tohto dôkazu navrhovateľka v konaní pred okresným súdom nenamietala. Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní namietala, že znalecký posudok sa nezaoberal možnosťou sfaľšovania jej podpisu, pre uvedené skúmanie nebol dôvod, pokiaľ znalec podpis na záložnej zmluve vyhodnotil ako podpis navrhovateľky. V tejto súvislosti však odvolací súd poukazuje na to, že i keď navrhovateľka namietala, že by uvedenú zmluvu podpísala, z jej podaní ale i výpovedí v konaní vyplýva, že podpísanie zmluvy i pripúšťa, avšak s tým, že táto jej mohla byť „podstrčená“ na podpis odporcom 2/ spolu s ďalšími listinami. Za daného stavu nie je dôvodné zisťovať, či jej podpis na záložnej zmluve nemôže byť sfaľšovaný. Nemožno pritom opomenúť ani notársku zápisnicu č. N 201/2003, NZ 125713/2003 spísanú dňa 22. 12. 2003 (t. j. po uzavretí spornej záložnej zmluvy) notárom Milanom Kleňom, v ktorej navrhovateľka (spolu s odporcom 2/) vyhlásila, že uzatvorila Zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti ZZ1 k ÚZ č. 004/4003/03HU dňa 09. 12. 2003. Uvedenú skutočnosť navrhovateľka nepoprela, i keď uviedla, že to čo podpisovala nečítala. Takéto konanie pritom nemožno považovať za omyl či využitie ľsti, keďže je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní namietala, že súd neskúmal okolnosti uzatvorenia zmluvy o hypotekárnom úvere, dodatku č. 1 k nej, čerpanie úveru, jeho použitie odporcom 2/ či uzavretie poisťnej zmluvy, neuviedla aký by mali mať uvedené skutočnosti vplyv na platnosť záložnej zmluvy, keď jej neplatnosť odvodzovala od skutočnosti, že túto nepodpísala. V súvislosti s námietkou navrhovateľky vo vzťahu k rozporom vo výpovedi svedka Ing. E. a odporcu 2/, i keď odporca 2/ uviedol rôzne miesto podpisu záložnej zmluvy (notársky úrad, kaviareň), uvedené následne vysvetlil tým, že v kaviarni bol podpísaný návrh na vklad, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že i na notárskom úrade bola podpísaná notárska zápisnica, v ktorej navrhovateľka uznala uzatvorenie spornej záložnej zmluvy. Vzhľadom na odstup času sa pritom vysvetlenie odporcu nejaví ako nelogické.

Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o neunesení dôkazného bremena navrhovateľkou. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň dodáva, že pokiaľ navrhovateľka namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že súd okrem konštatovania o neunesení dôkazného bremena o podstrčení záložnej zmluvy odporcom 2/ neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by takýto záver osvedčili, nie je úlohou súdu osvedčovať akékoľvek skutočnosti. V sporových konaniach (akým je i toto konanie) dominuje prejednávaci princíp a princíp kontradiktórnosti, ktorého cieľom je riešiť a rozhodnúť existujúci spor medzi účastníkmi konania, ktorí stoja proti sebe v postavení žalobcu a žalovaného. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje práve účastníkov konania, ktorí sú povinní tvrdiť určité skutočnosti a navrhovať pre ne dôkazy. Úloha súdu v súdnom konaní spočíva v hodnotení, či si účastníci splnili dôkaznú povinnosť a uniesli dôkazné bremeno. Miera, akou si účastníci konania splnia svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, potom predurčuje skutkový záver súdu, ktorý mu slúži ako základ pre právne posúdenie uplatňovaného nároku.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia aj vo vzťahu k návrhu navrhovateľky na určenie neplatnosti znaleckého posudku, keď skutočne v danom prípade nejde o právny úkon, určenia neplatnosti ktorého sa možno domáhať.

Pokiaľ navrhovateľka nepreukázala, že by záložnú zmluvu nepodpísala, resp. vykonané dokazovanie uvedené tvrdenie navrhovateľky vyvracia, a navrhovateľka neuviedla žiaden iný dôvod neplatnosti záložnej zmluvy, nebolo možné vyhovieť ani návrhu navrhovateľky na nariadenie upustenia od dobrovoľnej dražby z tohto dôvodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd, v celom rozsahu sa stotožniac so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v napadnutom rozhodnutí, napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním, keď okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval zásadu úspechu v spore (§ 142 ods. 1 O. s. p.) i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov konania (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. Úspešnými účastníkmi odvolacieho konania boli odporcovia, ktorí si však náhradu trov konania podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnili, preto im súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.